

Іван Ирщений

СВАТАННЯ В ...СКАЧЕВАНІ

КОМЕДІЯ НА ЧОТИРИ ДІ.

Ціна 35 центів.

Коштом Петра Шевчука.

З друкарні Канадійського Ранка.
Вінніпег, Канада.

Іван Ирщений

СВАТАННЯ В ...СКАЧЕВАНІ

КОМЕДІЯ НА ЧОТИРИ ДІ.

Ціна 35 центів.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

Коштом Петра Шевчука.

З друкарні Канадійського Ранка.
Вінніпег, Канада.

СЛІВЦЕ.

Цю комедію написав я для розради всім українським поступовцям, а на науку нашим консерватистам; від серця бажаючи, щоб ця скромна праця принесла моральний хосен.

АВТОР.

Copyright, Canada, 1926,
by John Bodrug.

**Присвята любому моему Другови
Іванови Данильчукови.
(Гриньови Крученому.)**

**Humber Bay, Ont.,
Лютий, 1926.**

ДІЄВІ ЛЮДЕ:

Гриньо Твердолоб, літ 50, фармер.

Маланка, його жінка.

Панько, їх син, легінь.

Гандзя, їх дочка, відданиця.

Марко Модерний, сусід, фармер.

Одарка, його жінка.

Роман, їх син, легінь, жених.

Леся, їх дочка, дівчина.

Дніпренко, агент.

Охрім Перкатий, далекий знакомий,
фармер.

Тимко, його син, жених.

Юрко Барвінчук, брат Одарки.

Катря, братова.

II. Дружба.

I. Дружба.

Дружки й гості.

ПЕРША ДІЯ.

Ява 1.

• (Діється в Саскачевані, у Гриня на фермі. На сцені хвилину нема нікого, входить, налягаючи на ногу, Гриньо, кудлатий, невмитий, одягнений в довгу низше колін, грубу сорочку та білі штани; взутий у великі нечищені черевики. Підперезаний мотузом. На голові старий повстяний капелюх. Кладе капелюх на стіл а сам сідає на лавку. Входить Маланка з двома деревляними ведрами в руках. Вона вбрана чудернацько по крайовому з хусткою попід бороду звязаною кінцями на голові. Кладе одно ведро коло порога, а з другим підходить до Гриня.)

нозі; відтак тріпає рукою і вдаряється до стола; знов облизує і каже до себе:) Сто сот кротило тобі мордувало: Дивинося, гей! Кільки вже я натовчуся, куди не повернусь. Вчора зашпотався на кляту сорочку, впав на перелазі й облупив собі голінки; нині рано рубаю дрова, тай гоп топорищем у коліно; гадавем, що минуся з болю. Я ще маю зробити собі краєве топорище! бо тут у Канаді ніщо не здале. І посуда не така і вбираються всі як жидова і їдять не так як люде. А наші дивляться на них тай собі стають перевертнями. (Сідає й ковтає далі.)

(За сценою чути голос Маланки.)

Маланка: Ходи боржій, нема часу!

Ява 2.

(Входить Маланка, за нею Ганя вбрана по фермерськи, бідно, але чисто й пристойно.)

Маланка: А ти з ким там говорила?

Гандзя: Маркова Леся прибїгла до ме-

не похвалитися, що її тато купив для неї фортеп'яно. Вона вміє гарно грати, мамо, навчилася від професорки; я чула в неділю як гарно грала в Джіма Томенсона. (Звертається до Гриня:) Таточку, може би ви мені купили п'яно, я страх люблю слухати як хто грає; Леся обіцяєсь зимою навчити й мене грати.

Гриньо: (Впяливши очі в Гандзю, встає поволі з клевцем у руці і поступаючи до неї:) Ти мені за жадні вертипляни й не пробуй теревенити, бо я тобі як заграю оцим клевцем по хребті, то тобі відхочеться якихось вертиплянів. Ти маєш знати, що я докуповую пів секції поля і на жадні англійські причандали в мене грошей нема. Ти не є ніяка Англічка. Тобі до коров, до свиней та до плуга. Знеділі меш на байндрі грати, бо я сам з хлопцем не трісну збираючи з поля двісті акрів хліба. (кидає клевцем під стіл і сідає).

Гандзя: (утираючи очі говорить крізь плач:) Чей же я вас, таточку, не образила моєю просьбою, щоб аж сердилися на мене. Вам коб тільки фармів багато; але ні в хаті,

ні на дворі у вас усе не так, як у других фармерів. У нас ніхто не має в чім на двір вийти; хиба в оцім дрантю. Ні черевиків, ні одежі ніхто в нас не має, й самі ходите як опудало. (Пускається йти в двері.)

Гриньо: (Крутить головою й до себе:) Гм, не добре!

Маланка: Кудиж ти пустилась? Бери, онде доляра й побіжи до Джека купити сірників і ниток, бо не маю чим спідничини пошивати, а татови тра' рукав пришити; боржій!

Гандзя: Ви тільки латки на латки вмієте пришивати цілими ночами. (Досягає з горшка доляра). Десь є люде бідні й не облатуються щоднини як у цім богацтві. (Сердито вийшла.)

Маланка: Якаж вона язиката стала, гей!

Ява 3.

(Ті самі, входить Панько, поправляє на голові крисаню й сідає на лавку.)

Гриньо: Паньку! Не сказав би ти нам,

чому наша дівка тепер така сварлива стала? Дивись, вертеплянів уже забагає й нових уборів, як яка попадянка. Чи не підбігає до неї знов той Марків баламут, та чи не під'юджує він її до сварки дома?

Панько: Я чув під дверима про що її розходиться. Хибаж це її видумка, що ніхто в дистрикті не жиє так погано, як ви отут з нами? Ви тільки придивіться в зеркало на себе й на маму та подумайте, що як би вас поклав в один кінець лану, а маму в другий, то шпаки й не навернулиб у наш бік; обліталиб вас аж поза Кембелову фарму. Люде це видять і сміються з вашого скупарства, а нам з Гандзею з цього тільки сором.

Маланка: З кого ся насмівають, з того люде бувають.

Панько: То не завжди правда! З п'яниць насмівають, а хибаж п'яниці люде? Те саме зі скупарями.

Маланка: Хто з нас сміється? Ну, хто? Оті філософи, Одарка зі своїм велебним сином тай її дівка. Їм добре сміятися, як у них

Маланка: Направивбись оцю путню, старий. Диви, злітає обруч, розсиплеся, й пропаде, а мені без неї як без рук, коло коров.

Гриньо: Агій, щезло би, лиш одно направив, а вона тобі зараз друге в руки, тиць! Зраня пришивем їй ковнір до сердака, що відпорола, а тепер набивай їй обручі, аби ся не розсипала. Сто сот кротило, мордувало.

Маланка: (З досадою) Хиба це мені обручів треба? Я си ще не розсипаю, а путню, як не направиш, то меш нову купувати.

Гриньо: Подай клевець і скобні, онде з полиці.

Маланка: (подаючи клевець і скобні) Нім це ти направиш, то я побіжу за стодолу закликати Гандзю зза ліса. (Вийшла. Через хвилю чути клич:) Ганю! Угу! Ганю! Іди до хати, та скочиш до крамниці!

Гриньо: (Кладе ведро на стіл, оглядає, підбиває обруч, опісля забиває скобню, вдається клевцем по пальцях, хапає мальці до уст і схапуєсь та підскакує з болю на одній

тільки дві фармі. Виправлять старого Марка то на якийсь з'їзд то на мітинг до Народнього Дому, а самі роблять що роблять на фармі, а відтак зйдуться до хати, повмиваються тай на вертеплянах і на грендофонах вибумкують. А в нас? Три фармі, шіснадцятєро коней, пятнадцятє коров, ялівник, безроги і дріб — на нас четверо.

Панько: Мамо, хибаж нам статися вічними рабами оцеї худоби та безрог і не вмитися й не вбратися ніколи? Я вам кажу щирю правду, що як так далі в нас буде йти фармерство, то я відречуся й цєго богацтва й рідної хати і піду світами, щоб дєсь прожити з людьми як людина й не бути до смерти невільником богацтва.

Маланка: Паньку!... Та ти у нас один син і ти покинув би нас? Не дай Боже!

Панько: А вжеж! І гріху не буде! Я чєрез ваше капарне богацтво не стану посміховищем. Дивіть, вчєра стрічаю в крамниці стару Гапку Чисничиху, а вона каже мені, що прийде до мого тата сорочки позичити, як

ме піч мастити. А в вас ані в тата нема на стільки розваги, щоб за двадцять п'ять літ фармування в Канаді бодай тато перестали носити оте дивне, нефоремне убрання та одягались як личить тутешньому господареві на трьох фармах.

(Тимчасом Гриньо кладе ведро під стіл, виймає люльку, набиває тютюном з полотняної торбини, закурює, сопе, вдає, що плює на підлогу й затерає ногою. Як Панько скінчив, вдягає сердак і каже:)

Гриньо: Видиш, сину: Оця сорочка і цей сердак, то в мене з діда-прадіда святощі. Микола Рябий вичитав у газетах, щоби триматися свого, аби не англійчитися. Я ще собі з мого села спроваджу таких сорочок і новий сердак та клепаню і хто мені закаже? А ти як би мені втік з дому, то я, аби тисячу доларів стратив, то тебе оцев (показує на падюгу) прижену навперед себе, хоч би аж з Брандзолії.

Панько: (Махнувши рукою:) Ег! (Вийшов.)

Ява 4.

(Гриньо й Маланка.)

Маланка: (Здихнувши важко:) Нещаслива буде, Гриню, наша старість. Прийдеться відречи своєї віри, через тоті дітиска в Канаді. Мені все здається, що їх троюдять Маркові баламути. Романови тільки книжки та газети з рук не вилазять кожної неділі, а в Лесі і в старої такі язики як бричі гострі.

Ява 5.

(Ті самі, за дверима гамір. Гриньо пускається вийти на двір; в дверях стрічає Романа; за ним входять: Гандзя, Дніпренко й Леся.)

Роман: (Весело:) Слава Богу!

Маланка: Слава на віки! Сідайте.

Роман: Дякуем. Ніколи сідати. Ми прийшли до вас з добродієм Дніпренком: хочем вас познакомити. (Дніпренко кла-

няється й подає руку Гриньови; Гриньо дивиться на нього скоса, подає руку й питає:)

Гриньо: (Підозріло:) А ви що за один?

Дніпенко: Агент від великого народного діла. Ви мабуть чули, що Українці з цілої Канади мали здвиг в Саскатуні і вважали оснувати українську висшу школу, як свідоцтво, що ми третій з ряду найбільший народ в Канаді. От і до вас, добродію Твердолобе я загостив нині з проханням, щоб і ви, як ширий Українець, докинули дещо цегол для здвигнення першої нашої народньої святині науки.

Гриньо: (Махаючи від уха рукою:) Не, не, не, панку, не! Аби я тяжко робив і собі жалував, а гроші аби — агентам давав? Я фарми купую! То в мене школа й ніверзитет і всьо. А мені нащо якоїсь там школи? Або мені та школа що дасть, скажіть? З ніякими агентами я не говорю! (Хоче вийти з хати.)

Дніпенко: Але ж добродію! Як би не агенти, вас би в Канаді не було, не малиби-

сьте ні фармів, ні машинерії, нічого; тепер такий світ, що агентів до всього треба.

Гриньо: Еге, агенти лаять по фармах, але ще нікому грошей не дали, тільки кажуть, давай.

Дніпренко: Невжеж, добродію, ви хотіли би аби агент подарував вам жниварку, ще й сотку долярів всунув у пазуху, що?

Гриньо: А що ви даєте за фермерські гроші?

Дніпренко: Хиба ви не читали в часописах? Ми даємо нашому народови великий скарб, науку. Ваші внуки й правнуки будуть з неї користати. Маєте газету, я вам прочитаю.

Гриньо: Або я з газети що маю? Мені й газета нічого не дасть, як і ваша школа, й за газету не плачу й не читаю. (Кладе капелюх на голову і йде сердитий з хати, на порозі шпотається й обертаєсь.) Тьфі! Ще зло би! (Вийшов.)

Маланка: (до готей:) Сідайте в нас. (Обтирає лавки полою. Всі сідають.) У нас

Звичаї батьківські
Лиш добрі приймем
І будем в культурі кохатись.

Хай щезне сліпота,
Пропаде застій,
В народньому ділі трудімось.
Не жалуймо праці,
Часу ні грошей,
Ми храм Україні здвигнімо!

Приспів:

В Канаді родились і т. д.

(Виходять маршом з хати.)

Заслона.

видите, біднота, землі маємо замало, то ще хочем докупити пів секції, коби нам грошей стало; а на поману таки не маєм що дати. (Сідає коло печі.)

Дніпренко: Яка тут, матінко, помана?!

(Роман з дівчатами перешіптуєсь, встають і співають на нуту: "Соколи, Соколи":)

Гей, хлопці й дівчата,
Завзято робім,
На нас ця повинність спадає;
Ми жертви на школи
Обильні зложім,
Хай поступ між нами зростає.

Ява 6.

(Вбігає Панько й пристає до співу:)

Приспів:

В Канаді родились,
В Канаді живем,
Тут воля освіті зростати,

ДРУГА ДІЯ.

Ява 1.

(Роман і Гандзя. Роман сидить на лаві з часописом в руках, Гандзя пряче в хаті.)

Гандзя: Як би мої тато й мати та були такі, як твої, отоб я щасливою була. У вас дома книжки й газети читають; люде сходять ся, гуторять; Леся заграе, ви співаєте, жартуєте; у вас весело жити; а в нас зза чорного гарування світа не видко. Від ночі до ночі, день поза день, відпочинку нема. Прийде неділя, обійдеш худобу, був би час вийти межі люде, а нема в чім. В чім нині, в тім і в неділю; сиджу як невільниця в хаті, вийду на двір, обганяю комарі тай дивлюся, як люд

ські діти гуляють на фармах. Щасливий ти, Ромку, що в тебе родичі людяні. Я тобі завидую.

Роман: (вставши:) Це в тебе не довго так буде, сердешна моя Ганночко. Оце я прийшов запитати, чи слати до тебе сватів, чи ні? Зараз після жнив ми повинчались би. Скажи тільки мені щирю правду, чи серцем ти рада одружитись зі мною.

(Гандзя, переставши робити, любо вдивляється Романови в вічі, підходить до нього й кидається йому в обійми, й поцілувавшись, розлучуються.)

Гандзя: Оце тобі моя відповідь, мій соколе, від щирого серця, але сватів не присилай, бо тато й мама певне не пристануть. Вони наважились віддати мене за богача, Тимка Перкатого, та я за нього не піду, хоч би мала втечи до Саскатуну і в найми стати, але я чула й те, що ти мене сватати меш!

Роман: Від кого ти чула? Я ж нікому словечка не казав.

Гандзя: (показуючи на серце:) Оце мені давно розповіло.

Роман: На біса-ж тобі здався Перкатий Тимко! Вийшлабись з поганого капарства та в гірше. Не люблять мене твій батько й мати, обійдеться. Мої 'батько й мати та й Леся дуже тебе люблять і вони згодяться поїхати з нами автом. до Саскатуну; а там виберем "лайсенс", до церкви, одружимося і, вернувшись, зробимо весілля. (Хапає її за руку.) Згода?!

Гандзя: Тоді вони відречуться мене й посагу не дадуть.

Роман: Не треба. Хиба ж у мене нема фарми? Як вони такі, що крім фармів і худоби, не знають нічого більше й не числяться з поступом, ані з волею рідної доньки, то пощо нам з ними числитись? Для них хай далі буде ідеалом нехлюїство, а ми з тобою заживем красним, культурним життям. Подумай над цим, любочко моя, і в неділю вечером стрінеш мене за стодолюю в яру, там мені скажеш: так або ні. Як тее, то таки в вів-

торок рано поїдем і повінчаємось. (Цілує її.)

Гандзя: В чім же я поїду, голубоньку мій? (Тулиться до нього:) Дивись, в мене одежі тільки що на мені.

Роман: (пестить її:) Я тобі, ясочко, куплю все, чого треба, нім ще “лайсенс” виберу; передягнешся в готелі. Мені-ж це радість убрати як паву мою дружину солоденьку.

(За дверима чути стукіт. Обое розскакуються.)

Гандзя: Стань коло дверей!

(Роман стає коло порога, Гандзя обтирає стіл.)

Ява 2.

(Входить Охрім, за ним Гриньо, міряє Романа зором від ніг до голови. За Гриньом входить Тимко. (Роман Вийшов.) Газди сідають коло стола, а Тимко, неохайний, сідає на лавку, глипає на Гандзю, мне капелюх між колінами, ловить мухи, то що. Часом обти-

рає ніс рукавом. Гандзя поглядає на нього немило. Тимчасом газди розмовляють:)

Охрім: Ви не міркуйте, Гриню, шьо я прийшов до вас лиш посигіти. В мене чесу нема; але, знаєте, я повдвів на самого Курика, та й, ади, від тогди оба ми з Тимком і фармарі і кухарі і прачі і шьо хочете. Бідуємо так, шьо най си мине без баби в хаті.

Гриньо: Хиба я не знаю, яке то? Не забудьте свою бесіду... Я приїхав до Канади ще того року, як на Гицлівці повинь мости забрала, а моя стара приїхала аж за півторе року. Набідувався я так-же чимало... Кажіть же далі щосьте мали казати.

Охрім: Сказав би я вам, адіть, таки зараз, за чим сми прийшли, але ек би й Грициха ввійшли до хати.

Гриньо: Я її закличу. (Біжить до дверей і кричить:) Гей, Маланко, а ходи но сда...

Маланка: (З надвору:) Та чого?!

Гриньо: Ходи сда, не питайся!

Ява 3.

(Ті самі, входить Маланка, боса, підкасана, підвинена хусткою, несе покладки в жменях.)

Маланка: Ей, це гості в нас. Добридень вам!

Охрім: Доброго здоровля вам у вашій хаті. Єк би ви знали чьо прийшлисми, ади до вас, Грицихо?

Маланка: (складає яйця в горнець:) Мете казати. (Звернувшись до Тимка:) А ти, Тимку, що поробляєш?

Тимко: (схопившись із лавки:) А в..., а в..., а ви ек? (Сів.)

Охрім: (Виймив з дзьобеньки фляшку самогонки, — до Маланки:) Дайте чарки.

Маланка: Зараз! (Подає чарку:) На-те!

Охрім: А закуска де?!

Маланка: Зараз буде й закуска. (Біжить до скрині, виймає студені вареники, несе до стола, поливає сметаною і мішає

пальцем, облизує палець:) Досягайте, будьте гості!

Охрім: Не, не, не, Грицихо, не; так не йде. Вперед віємо. (Наливає чарку, встає, підносить до Гриня:) До вашого чесного лица, Гриню; абисте прожили на многі літ з вашев газдинев і з вашими гітьми, аби вам си хліб родив й аби вам си маржинка вела, аби Бог милосердний відвернув від вас всеку нехарь; дай, Боже, аби сми сватами були! (Пе, бере пальцями періг і закусує.)

Гриньо: Дай, Боже, й вам так-саме, посполу!

Охрім: (наливає й подає Гриньови:) То, адіт так було: Прийшов до нас Максим Попихайло. Добридень; добре здоровле; тай сів коло стола отак ек ви, о! тай роззираєси по хаті; а мій Тимко сидит отак ек отот горнец на лаві, а я стою так ек отот помийник, шеную ваші чесні голови, тай вас, Грицихо, еко грешних... Але бо пийте, Грицю, чьо сте си забули?... (Гриньо пе.) Сидимо, ади, і він нам нічьо не кає, ані ми єму ніц. А він

дивит си, дивит, тай кає: А ви, Перкатий, шьо так бідуєте без газдині? — Бо хата, знаєте, не замітана й занехарена, горшки не миті, а-я!... — Наливайте ко своїй газдині, коб здорові були... (Гриньо наливає.) А він мені кає: У Гриня Твердолоба така вам, кає, гівка, ек віточена, а в вас, кає, Тимко газдовитий легінь. Ёму таки, кає, в цілім скатунськім бецірку другої пари нема, лиш, кає, Гриньова гівка. Відививси він на мене тай кає: Ідіт ви тай сватайте, то мете мати бабу в хаті.... То си діяло тої суботи перед Іваном Сучавським, а ми аж нині вібралиси до вас прийти. Ёкос то би було, ек би ви си не фиркали, тай аби си гіти відивили одно на другого. Кажіт, ци пристанете на тот интерес, ци ні?... А ви чіму не лете, Грицихо?

Маланка: (Підносить чарку до Тимка:) За твое здоровле, Тимку. (Пе.)

Тимко: Аб..., аб..., або шьо еввви гадаїте, шшшо я епп..., епп... пю?

Охрім: До него не пийте, Грицихо, він не пе вже два роки; зарік си, бо одного разу

славного не пущу доньки до вінчання. Як хочете до нашого ксьондза з Йорктону, то най буде. (Ганя вийшла з хати.)

Охрім: Я си на цім інтересі впирати не буду; до мене заходе всіякі панотці. Православний таки усе в мене начює, а тоті другі всіякі заходили: і присметанти, і якіс сабашисти і шкріпулісті і їден розолітний зайшов був на Відорщі, але я того вігнав гет, бо він кає шо си світ кінчит, а він відків знає? А в Роджайні я начював в Соловеїв; то така віра, шьо данцує в церкві. Мені, кау, все їдно, лиш кажіт ци лагодити си, ци ні?

Гриньо: Заклич но, стара, Гандзю, бо вона чогось вийшла. Треба її запитати.

Маланка: О, ще її питати? Як не ме хотіти, то в мене є кочерга. (Тимко регочєся дурновато.)

Гриньо: Воно ліпше, як би вона сама пристала.

Маланка: (біжить до дверей:) Гандзю, а йди но до хати! (Гандзя входить.) Ти де си сховала? Кажі, підєш за Тимка, чи ні?

Гандзя: Мамо, я з Тимком ніколи й десять слів не говорила, а ви вже готові мене за него віддати. Хиба у людей так сватаються?

Маланка: Я, як си віддавала, то мене й не питали, лиш іди тай гадки не май, а як ні, то були би оббамбурили й таки мусіла би піти.

Гандзя. А я не так. Я піду за того, кого люблю, або за нікого; а ви навіть не думайте, що я за Тимка заміж вийду.

Гриньо: (Надувається до Гандзі, встає, бере за палицю і кричить:) Так буде, як я скажу! Ти маєш так робити, як тато й мама хотять, або нічого не дам і нажену на сто вітрів! Сто сот кротило, мордувало! (Сідає.)

- **Гандзя:** Ви аби мене і вбили, то я таки не обіцяюсь за Тимка. Радше піду геть від вас, у найми втечу. (Розплакується й стає коло дверей.)

Гриньо: (Сопе, зриваєсь від стола, пускаєсь з палицею до Гандзі; Охрім і Маланка тягнуть його назад.) Я в тобі кости поломлю, гаспидо язиката! (Тимко їжиться, хоче

битись, та не знає з ким. Гриньо вириваєсь,
Гандзя втікає за двері, другі здоганяють
Гриня і тягнуть його назад.)

Охрім: (кричить:) Дайте спокій, Гриню!
Тут бабське право; най щезає!

Заслона.

ТРЕТА ДІЯ.

Ява 1.

(У Марка в хаті: Марко, Одарка, Роман, Леся й Дніпренко; сидять, гуторять.)

Дніпренко: (Дивлячись у часопис:) Це знаменито!

Марко: Що таке?

Дніпренко: Вісім тисяч, п'ятьсот і три доляри зібрали на висшу школу в Едмонтоні на посліднім вічу.

Всі: (вдаряють в долоні:) Урра! Най жие освіта! Славно! Най живуть Албертій-ці!

Дніпренко: Це ще не все. Ось послу-

хайте: (Читає:) Українські фермері на ріжних вічах по всій Канаді до дня 1-го серпня цього року зібрали на школу 114,899 дол. і 99 цт. Українські робітники по фабриках, при залізницях і по всіх майнах зложили досі суму 33,673 дол. і 25 ц. Українські професійники зложили суму 8,356.00 дол. Разом до дня 1-го серпня зложено суму 156,929 дол. і 24 ц.

Українська адвокатська фірма в Саскатуні через українських послів здобула чартер на основу Канадійсько-Української Колегії в Саскатуні.

Всі кошта колекторської кампанії разом з видатками за чартер винесли суму 5,765 долларів і 87 центів.

Лишається депонованого кредиту в банку сума 151,163 дол. і 37 центів.

Це припадає по 30 центів на кожду українську людину в Канаді — як би так на це славне діло кожний Українець і Українка дали за себе й за дітей по рівній пайці.

Висока Рада майбутньої Колегії докладає всіх старань, щоб ділом Колегії зацікави-

ек молотили в Парахтея Мороза, то ги дуже був підрепіжив тай від тогди відобрало му напетик, хибаби сте му в гелево наллели.

Гриньо: А десте дістали такої лютої?

Охрім: (Показує на Тимка:) То, адіт, він, коби здоров; він вам такої зробит, ек у Чернівцях у Німців, а так вам знає сховати, шьо аби си всі детехтирі з'їхали з цілого Скачевану, то 'ї не найдут. Ви не дивіт си на него, шьо він вігледає ніби так, але він в голові хитрун.

Маланка: Возьми хоч пиріжок, Тимку.

Тимко: (Йде до стола, досягає вареник, їсть, бере другий, підносить до Гандзі:) А ти, ем, ем, мой, не хоч еден?

Гандзя: (гнівно:) Іди геть, невмиваний!

Тимко: Ги, ги, ги! (Їсть самий, сідає й облизує пальці, аж цмокає.)

Охрім: Віпемо ше по одній. (Наливає, але не пє.) Скажіт ви мені, ци би лагодити си на весіле, ци ні? Бо на другу Богородицу приїдут панотец, то би сми були сватами.

Маланка: Я не бороню, але до приво-

ти кожну українську дорослу людину й намагається збирати роківщину по 30 центів від кожної живої душі і з цього отворити освітний фонд на вдержання й розвій цієї інституції.

Марко: Ей, як би то наш нарід прозрів! Якаж це сила!

Роман: Народ прозріває, тату; ви тільки порівняйте цьогорічну збірку з попередними роками, а побачите. В нас тепер набралось тисячі патріотів, що з любови до рідної освіти не жалують складати жертв на вівтарь рідної культури. Ми жиєм і ростем.

Леся: (співає:) Ще не вмерла, і т. д.

Другі: (встають, підхапують спів:) Україна, ні слава, ні воля, і т. д.

Одарка: (поглядаючи в вікно; по співі:) Онде хтось хутко біжить. Мабуть Грицева Гандзя. Щось там недобре сталося! Вибіжи, Леся, запитай, куди біжить, тай заклич до хати. (Леся вибігла.) Нещаслива та дівчина, а така розумна та добра, як ангел. Ніде, бідна вона, не вийде, ні з ким не розмо-

висься. Най вас Бог криє, добродню Дніпренку, від таких родичів як у тої дівчини! То дійсні негодяї й скупарі, котрим мабуть ніде нема рівні.

Ява 2.

(Ті самі; входить Леся й веде за руку заплакану Гандзю.)

Гандзя: (обтираючи платком очі:) Добрий день вам.

Одарка: Доброго здоровля, Ганечко, а чого-ж ти, сердешна, така згрижена та заплакана? (Цілує її і тулить до себе:) Хиба-ж тебе від тепер ще має точити червак горя? (Гандзя плаче ще дужче.) Сідай, донечко, отут коло мене, розкажи мені про свої дні гіренькі. Куди ти так дуже бігла?

Гандзя: (Хлипаючи:) Мене тато з дому вигнав; я хочу дістатися до Саскатуну, стану за наймичку, то мені лекше буде.

Одарка: До Саскатуну, Ганечко, далеко, шістьдесять миль з накладом; де-ж ти годна

туди пішки зайти без нічого, та ще проти ночі пустилася. Ми тебе від нас не пусгимо. Ти меш нам помагати, а ми тобі мем платити. Аж як заробиш грошей, тоді поїдеш тренем до Саскатуну.

Роман: Я вже її перше згодив до роботи.

Одарка: Як згодив?

Роман: Так, що вона мені буде помагати, а я її заступати му на моїй фармі за рікою.

Одарка: (здивовано:) Так? Най Бог помагає. Ти будеш мені невісткою, Ганечко! Оце я хвалю, Ромку. (Цілую Гандзю в обі щоки.)

Марко: (поглядаючи в вікно:) Не дуже хвали, бо он біжить Гриньо з гиялкою в руках.

Гандзя: (перелякано:) Матінко моя рідна, сховайте мене, під землю сховайте; вони напилися самогонки і вбють мене!

Леся: Сховайся в комору. (Гандзя ховається.)

Роман. Не конче ховатись. Я як його.

почастую межі очі, то буде нас на пів милі обходити. Звірюка він люта!

Марко. Абись до нього й словом не відзався. Ми з добродієм Дніпренком випровадим його, ти тільки стій та дивися.

(За дверима чути стукіт.)

Ява 3.

(Ті самі; до хати вбігає Гриньо з ломакою в руці, бішено лютий, й не поздоровкавшись, кричить:)

Гриньо: Де-сте поділи мою дівку? Сто сот кротило, мордувало!

Одарка: Котру дівку? Схаменіться!

Гриньо: Моя дівка, той вірогон, бігла недавно оцею дорогою попри вас. Де вона?

Одарка: Ага, то вона! Я гадала, що то якась инша. Побігла на шлях, а там забрав її якийсь Англієць на “демократ” тай пігнав доли, до стації.

Гриньо: Ото, дивіться, змिया! Я лише пустився оббамбурити її, та люде не дали, а вона вам у ноги. Я нім людей відправив, то вона вже з Англійцем повіялась у місто. Дам